

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 18C/253/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212232709
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Staněk
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2019:1212232709.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Staněkom v právnej veci žalobcu: Y. I. O., L. X, O., správca konkurznej podstaty úpadcu TOPMÄSO spol. s r.o. v konkurze, Stredänská 25, Topolčany, IČO: 34 103 953, proti žalovanému: L. I., nar. XX.XX.XXXX, T. XX, X., zastúpenému spoločnosťou Consilior Iuris, s.r.o., Radlinského 51, Bratislava, o zaplatenie 13.525,04 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 13.525,04 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 28.11.2012 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 28.11.2012 domáhal zaplatenie sumy 13.569,18 eur s 8,75%-ným úrokom z omeškania ročne od 28.11.2012 do zaplatenia z titulu bezdôvodného obohatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14.12.2011, č. k. 8K 77/2001 bol ustanovený do funkcie správcu konkurznej podstaty spoločnosti TOPMÄSO spol. s r.o. v konkurze, a to z dôvodu, že predchádzajúci správca úpadcu Y. L. I. zomrel. Na základe Rozvrhového uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5.11.2009 mal predchádzajúci správca veriteľom v I. triede vyplatiť ešte sumu 9.989,59 eur a veriteľom priznaných pohľadávok proti podstate ešte sumu 66.555,10 eur. Z dokumentácie úpadcu a zo správcovského spisu vyplýva, že z bankových účtov úpadcu (evidovaných aj na meno Y. L. I.) nebola veriteľom v I. triede uhradená suma 8.688,38 eur a veriteľom priznaných pohľadávok proti podstate suma 4.880,80 eur, čo spolu predstavuje sumu 13.569,18 eur. Žalovaný je jediným zákonným dedičom po poručiťovi Y. L. I., pričom podľa osvedčenia o dedičstve je čistá hodnota dedičstva 24.001,60 eur. Žalovaná suma predstavuje bezdôvodné obohatenia Y. L. I., nakoľko úpadca v súčasnosti neeviduje žiaden majetok - finančné prostriedky na uspokojenie veriteľov na základe rozvrhového uznesenia, pričom uvedenú sumu musel Y. L. I. evidovať na účtoch úpadcu, nakoľko Krajský súd v Bratislave určil uvedenú sumu na základe speňaženia majetku úpadcu rozvrhovým uznesením.

3. Podaním doručeným súdu dňa 30.9.2013 vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie 44,14 eur späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Tunajší súd uznesením zo dňa 20.12.2013, č. k. 18C 253/2012 - 75, právoplatným dňa 12.2.2014 konanie v časti o zaplatenie 44,14 eur zastavil.

4. Na pojednávanie nariadené na 25.9.2019 sa žalobca nedostavil, hoci bol riadne predvolaný, svoju neúčast' neospravedlnil, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

5. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, navrhol ju zamietnuť. Uviedol, že rozvrhové uznesenie je súdnym rozhodnutím, ktoré zakladá konkurzným veriteľom právo na plnenie a povinnosť správcu plniť. V danom prípade bol povinný z uznesenia plniť bývalý správca konkurznej podstaty Y.. L. I.. Novým správcom konkurznej podstaty sa stal žalobca, ten však nie je v konaní aktívne legitimovaný. Aktívne legitimovaný by boli tí konkurzní veritelia, ktorých pohľadávky priznané právoplatným rozvrhovým uznesením neboli uspokojené. Táto žaloba by mala smerovať proti správcovi konkurznej podstaty a v rámci konania by bolo potrebné vyriešiť otázku pasívnej legitimácie správcu konkurznej podstaty a osôb, ktoré by ako právni nástupcovia bývalého správcu do jeho postavenia vstúpili podľa § 470 ods. 1 OZ.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie obsahom listinných dôkazov založených v súpise, vrátane pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 38D/733/2011 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

7. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14.12.2011, č. k. 8K 77/2001 - 887 bol Y.. I. O. ustanovený do funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu TOPMÄSO spol. s r.o. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že uznesením zo dňa 12.7.2011 súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka TOPMÄSO spol. s r.o. a za správcu bol ustanovený Y.. L. I., ktorý zomrel dňa 20.11.2011.

8. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5.11.2009, č. k. 8K 77/2001 - 863 bolo rozhodnuté o rozvrhu speňaženého majetku z konkurznej podstaty úpadcu TOPMÄSO spol. s r.o. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že ku dňu 31.10.2009 bola z prostriedkov získaných zo speňaženia podstaty na bežnom účte suma 79.775,61 eur a v pokladni suma 6.955,79 eur, teda spolu 86.731,41 eur. Podľa rozvrhu sa mal výťažok rozdeliť medzi veriteľov v I. triede v celkovej výške 9.989,59 eur a veriteľov pohľadávok proti podstate vo výške 66.555,10 eur.

9. Listom zo dňa 25.8.2011 oznámil Y.. L. I. Krajskému súdu v Bratislave, že v rámci rozvrhového uznesenia plnil na pohľadávkach proti podstate sumu 61.674,30 eur, na pohľadávkach veriteľov v I. triede celkovo sumu 1.345,35 eur a súdny poplatok Krajskému súdu v Bratislave v sume 1.991,50 eur.

10. Podľa Osvedčenia o dedičstve zo dňa 20.6.2012, sp. zn. 38D 733/2011, Dnot 1/2012 jediným dedičom po poručiťelovi Y.. L. I., ktorý zomrel dňa 20.11.2011, je žalovaný. Čistá hodnota dedičstva je 24.001,60 eur.

11. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

12. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

14. Podľa § 470 ods. 1 OZ dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťela a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

15. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 14 ods. 1 písm. a) zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom ku dňu vyhlásenia konkurzu vyhlásenie konkurzu má tieto účinky: oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty, prechádzajú na správcu. Právne úkony úpadcu týkajúce sa tohto majetku sú voči konkurzným veriteľom neúčinné. Osoba, ktorá uzavrela s úpadcom zmluvu, môže od nej odstúpiť, ibaže v čase jej uzavretia vedela o vyhlásení konkurzu.

17. Podľa § 14 ods. 1 písm. c) cit. zák. vyhlásenie konkurzu má tieto účinky: súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, ktoré sa týkajú majetku patriaceho do podstaty, alebo konania o nárokoch,

ktoré majú byť uspokojené z tohto majetku, možno začať na návrh správcu alebo podaním návrhu proti správcovi; ak ide o pohľadávky, ktoré treba prihlásiť v konkurze (§ 20), môže byť konanie začaté v súlade s ustanoveniami § 23 a 24.

18. Podľa § 44 ods. 1 písm. b) cit. zák. súd uznesením zruší konkurz, v ktorom nedošlo k potvrdeniu núteného vyrovnania po splnení rozvrhového uznesenia.

19. Podľa § 45 ods. 1 cit. zák. zrušením konkurzu zanikajú účinky vyhlásenia konkurzu uvedené v § 14, platnosť a účinnosť úkonov vykonaných počas konkurzu tým nie je dotknutá.

20. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a citované zák. ustanovenia súd dospel k záver, že žalobe je potrebné (po čiastočnom späťvzati) vyhovieť.

21. Žalobca sa v konaní domáhal vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného ako dediča po predchádzajúcom správcovi konkurznej podstaty, teda osobe, ktorá sa na úkor žalobcu (resp. úpadcu) bezdôvodne obohatila.

22. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Majetkovým prospechom sa rozumie získanie majetkových hodnôt vyjadriteľných v peniazoch. Ide predovšetkým o stav, keď sa doterajší majetok obohateného rozmnoží, ale aj stav, že sa doterajší majetok obohateného nezmenší, hoci bez jeho získania by k tomu došlo. Na to, aby ten, kto získal majetkový prospech, bol povinný tento vydať, nie je rozhodujúce, či je naplnená subjektívna stránka obohateného, teda či tento vznikol zavinením obohateného. Stačí, že došlo k jeho obohateniu.

23. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v čase vydania rozvrhového uznesenia bola z prostriedkov získaných zo speňaženia podstaty na bežnom účte úpadcu suma 79.775,61 eur a v pokladni suma 6.955,79 eur, teda spolu 86.731,41 eur. Z rozvrhového uznesenia tiež vyplýva, ako mal byť výtazok rozdelený medzi veriteľov v I. triede v celkovej výške 9.989,59 eur a veriteľov pohľadávok proti podstate v celkovej sume 66.555,10 eur, teda spolu vo výške 76.544,69 eur. Zo správy predchádzajúceho správcu konkurznej podstaty Y. L. I.É. zo dňa 25.8.2011 vyplýva, že tento uspokojil na základe rozvrhového uznesenia veriteľov v I. triede celkovo v sume 1.345,35 eur a veriteľov pohľadávok proti podstate (resp. len jedného z nich) v sume 61.674,30 eur. Celkovo tak zo sumy určenej na rozdelenie medzi veriteľov (76.544,69 eur) v zmysle rozvrhového uznesenia predchádzajúci správca vyplatil veriteľom sumu 63.019,65 eur. Zvyšok sumy vo výške 13.525,04 eur mal ku dňu ukončenia správy predchádzajúcim správcom zostať buď na účte alebo v pokladni úpadcu. Tieto prostriedky sa tam však nenachádzali, z čoho vyplýva, že predchádzajúci správca si túto sumu bez právneho dôvodu ponechal resp. ju použil pre seba alebo na neznámy účel, teda sa na úkor úpadcu bezdôvodne obohatil. Žalovaný tieto skutočnosti v konaní ani nespéroval.

24. Jediná skutočnosť, ktorú žalovaný v konaní namietal, bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a v zásade aj pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Žalovaný mal za to, že aktívne legitímovaný na podanie žaloby by boli tí konkurzní veritelia, ktorých pohľadávky priznané právoplatným rozvrhovým uznesením neboli uspokojené. Táto žaloba by mala smerovať proti správcovi konkurznej podstaty a v rámci konania by bolo potrebné vyriešiť otázku pasívnej legitímácie správcu konkurznej podstaty a osôb, ktoré by ako právni nástupcovia bývalého správcu do jeho postavenia vstúpili podľa § 470 ods. 1 OZ. S týmto právnym názorom žalovaného nie je možné súhlasiť.

25. Ako vyplýva z vyššie citovaného zákona o konkurze a vyrovnaní jedným z účinkov vyhlásenia konkurzu je, že oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia

s nakladaním s majetkom podstaty prechádza na správcu. Takisto jedine správca môže podať návrh na začatie konania pred súdom (prípadne iným orgánom), ktoré sa týka majetku patriaceho do podstaty. Účinky vyhlásenia konkurzu trvajú až do splnenia rozvrhového uznesenia a zrušenia konkurzu. Peňažné prostriedky získané zo speňaženia majetku patriaceho do podstaty tvoria tiež majetok podstaty. Pokiaľ sa teda niekto na úkor majetku podstaty bezdôvodne obohatil (a konkurz ešte nebol zrušený) je to práve správca, ktorý je povinný podať na súd žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to proti osobe, ktorá sa na úkor majetku podstaty obohatila (prípade proti jej právnomu nástupcovi), aby sa tieto prostriedky vrátili do podstaty a mohli ďalej slúžiť na splnenie rozvrhového uznesenia.

26. V danom prípade sa na úkor majetku podstaty bezdôvodne obohatil predchádzajúci správca konkurznej podstaty Y. L. I.. Tento v priebehu konkurzného konania zomrel, preto bol ustanovený nový správca. Žalovaný je jediným dedičom po predchádzajúcom správcovi. Podľa § 470 ods. 1 OZ dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou. Podľa osvedčenia o dedičstve čistá hodnota dedičstva je 24.001,60 eur, teda žalovaný zodpovedá za dlh poručiťela, ktorý je predmetom tohto konania, v plnej výške (13.525,04 eur). Preto súd žalobe po jej čiastočnom späťvzati vyhovel celom rozsahu.

27. Keďže žalovaný sa so zaplatením dostal do omeškania, súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania, ktorých výška je v súlade s nar. vl. č. 87/1995 Z. z.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Keďže úspešnému žalobcovi v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, a to písomne v 2 vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá (§ 48 ods. 2 EP).